

Sajtóközlemény Luxembourg, 2016. november 18.

Európai Számvevőszék: Az Unió új bankfelügyeleti rendszere – ígéretes kezdet, de fontos kérdések még megoldásra várnak

Az Európai Számvevőszék legújabb jelentése szerint az Európai Központi Bank (EKB) a rendelkezésére álló rövid határidőn belül sikeresen létrehozta az egységes felügyeleti mechanizmust (EFM) és feltöltötte annak személyzeti állományát. Az EFM útján ezentúl az EKB felel az euróövezet legjelentősebb bankcsoportjai közül mintegy 120-nak a közvetlen felügyeletéért. Az uniós jogszabályok által előírt „teljes körű és tényleges felügyelet” biztosítása során azonban az EKB túlzottan támaszkodik az illetékes nemzeti hatóságokra.

Az egységes felügyeleti mechanizmus 2014-ben jött létre a korábban a nemzeti bankhatóságok által végzett munka nagy részének átvételére. Az EFM az Európai Központi Bank joghatósága alatt működik, munkájába azonban a részt vevő tagállamokat is szorosan bevonják.

A Számvevőszék most első alkalommal végzett ellenőrzést arra nézve, hogy az EKB milyen hatékonysággal működteti az EFM-et, és a számvevők szerint az ellenőrzés vegyes eredményekkel zárult. A Számvevőszék megállapította, hogy az EKB az EFM létrehozása során nem elemezte kellő részletességgel a felügyeleti tevékenység ellátásához szükséges személyzeti igényeket, így a munkatársak száma jelenleg nem éri el a kívánt szintet.

Noha az EFM-rendelet az EKB-t bízta meg a nagy bankcsoportok közvetlen felügyeletével, a bankok helyszíni ellenőrzéseinek csak 12%-át vezették az EKB munkatársai, és a felügyeleti csoportokat összességében is zömmel (92%-ban) az illetékes nemzeti hatóságok töltötték fel munkatársakkal. A nem helyszíni felügyelet is nagymértékben támaszkodik a tagállami hatóságok által kijelölt munkatársakra, és az EKB-nak a gyakorlatban nincsen sok beleszólása a nem helyszíni felügyeletet végző közös felügyeleti csoportok összetételébe és a csoporttagok szakmai hátterébe.

Az ellenőrök továbbá megállapították, hogy az EKB nem tart fenn teljes körű személyzetértékelési rendszert a közös felügyeleti csoportokban részt vevő tagállami felügyelők tekintetében, és nem rendelkezik olyan célirányos készségadatbázissal, amely biztosítaná a helyszíni és nem helyszíni felügyeleti csoportok munkájának eredményességét. A számvevők rámutattak, hogy bár az EFM-rendelet értelmében a monetáris és felügyeleti feladatokat egymástól teljesen különválasztva kell ellátni, az EKB értelmezése szerint ennek ellenére megengedhető bizonyos szolgálatok közös igénybevétele. Az ellenőrök szerint ez ugyan valóban erőforrás-takarékos megoldás, azonban egyes területek kapcsán felmerülhet az összeférhetlenség kockázata, amelyet kezelni kellene.

A számvevők aggályosnak találták azt is, hogy az ellenőrzés során számos dokumentumhoz nem kaptak hozzáférést. Az ellenőrzési folyamat kapcsán **Neven Mates**, a **jelentésért felelős számvevőszéki tag** a következőképpen nyilatkozott: „Csak

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

részben tudtuk elvégezni feladatunkat, mivel az EKB nem szolgáltatott nekünk elegendő információt ahhoz, hogy teljes körűen értékelni tudjuk a felügyeleti funkció irányításával kapcsolatos működési hatékonyságát. Az EKB számos általunk szükségesnek ítélt dokumentumot visszatartott azzal az érvel, hogy azok nem relevánsak az irányításának működési hatékonysága tekintetében. A Számvevőszék jelenleg mérlegeli, milyen lehetőségei vannak, hogy hozzáférést szerezzen az EKB irányítási funkciója működési hatékonyságának ellenőrzéséhez szükségesnek ítélt dokumentumokhoz.”

Az ellenőrzési megállapítások alapján az ellenőrök a következő főbb lépéseket javasolják az EKB-nak:

- Helyszíni felügyelet: Az EKB fokozza nagymértékben jelenlétét a helyszíni vizsgálatokon.
- Nem helyszíni felügyelet: Az EKB gondoskodik a személyzet megfelelő létszámáról és készségösszetételéről, és fejlessze tovább a szükséges készségek meghatározására és a munkatársainak beosztására szolgáló eszközeit.
- Elszámoltathatóság: Az EKB adjon hozzáférést az ellenőrzéshez szükséges dokumentumokhoz, és hozzon létre a felügyeleti teljesítményének mérésére szolgáló keretet.
- Irányítás: Egyszerűsíteni kell a döntéshozatalt, és meg kell vizsgálni a közös szolgálatok által felvetett kockázatokat.

Az EKB teljes egészében elfogadta ezeket az ajánlásokat, egyetlen kivétellel, mégpedig a megosztott szolgálatok, illetve az EFM felügyeleti testületének tagjai által az EKB felügyeleti költségvetése felett gyakorolt befolyás tekintetében. Az EKB nézete szerint a felügyeleti testület nem döntéshozó testület, hanem az EFM-rendelet nyomán az EKB intézményi struktúrájához toldott szerv, így nem gyakorol ellenőrzést a felügyeleti költségvetés vagy a humán erőforrások felett.

A szerkesztők figyelmébe

A 2008-as globális pénzügyi válság sok európai gazdaságban súlyos zavarokat okozott. A bankszektort érintő dominóhatás következtében – a dereguláció és a növekvő kockázatvállalás évei után – sok hitelező intézmény kénytelen volt a kormányhoz fordulni pénzügyi támogatásért. A túlzott kockázatvállalás és a kormányzati mentőcsomagok „ördögi körének” megtörése érdekében 2012-ben az uniós vezetők, tartós megoldásra törekedve az euróövezetben, hivatalosan bejelentették a bankok európai bankunió révén megvalósuló közös szabályozását.

A bankunió fő pilléreiként az euróövezeti bankok központosított felügyeletét, a csődbe jutott bankoknak az adófizetőkre és a gazdaságra háruló minimális költségekkel történő felszámolását biztosító mechanizmust, valamint a betétgaranciák harmonizált rendszerét kívánták létrehozni. A központosított felügyelet megvalósításának első lépése az EFM létrehozása volt 2014-ben, hogy az átvegye a korábban a nemzeti hatóságok által végzett felügyeleti munka nagy részét. Az EFM-et az Európai Központi Bank joghatósága alá helyezték, de a működésébe szorosan bevonják a tagállamok nemzeti felügyeletét – azaz illetékes nemzeti hatóságait – is.

Az „Egységes felügyeleti mechanizmus – Ígéretes kezdet, de fejlesztésre van szükség” című 10/2016. sz. különjelentés 23 uniós nyelven érhető el.